

مدیر کل فرهنگ و ارشاد فارس:

حرکت به سمت تحول در حلقه‌های ادبی و شعر آیینی

مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان فارس گفت: طی سال‌های گذشته با طراحی مجموعه برنامه‌هایی تلاش کردیم، حلقه‌های ادبی و شعری استان و بطور خاص شعر آیینی بیش از پیش تقویت و حمایت شوند و در این مسیر تحول چشمگیری را شاهد هستیم.

به گزارش خبرنگاران گروه فرهنگ، هنر و رسانه گزارش خبر، شعر آیینی، برآمده از طبع شاعرانه مومنانی است که شوق و عشق خود به پیام‌آور مهر و رحمت و آل پاک او را در با ابیات و مصرع‌ها بیان می‌کنند؛ طی سال‌های اخیر در فارس به عنوان مهد ادب ایران زمین، کوششی مردمی با همراهی مسئولان فرهنگ و ارشاد اسلامی شکل گرفته تا جریان شعر آیینی شکوفا و پویا شود.

اشعار آیینی چه از جنس سوز و گداز مرثیه باشند و در سوگواره‌ها جاری شوند و چه ثنا و مدح و منقبت باشند، بیت‌هایی عاشقانه هستند که به قول شاعر بلندآوازه شیراز: «اگر عاشقی کنی و جوانی، عشق محمد بس است و آل محمد».

به همین سبب است که معمولا رویدادها و انجمن‌های شعر آیینی خودجوش و مردمی شکل می‌گیرند و رشد می‌کنند اما به ثمر نشستن آن که تامین محتوای مورد نیاز مراسم دینی و تربیت و جذب جوانان خوش قریحه به سوی سرودن در این حیطه است، نیازمند حمایت و پشتیبانی مسئولان فرهنگی نیز هست.

فارس و بویژه مرکز آن، شیراز را همه به شعر و شور و ادب می‌شناسند و عجیب نیست که اکنون در هر گوشه استان انجمن‌های شعر آیینی فعال و سالانه میزبان رویدادهای کشوری هستند.

این انجمن‌های ادبی در بیشتر مورد موضوع محور فعالیت می‌کنند و آثار ارائه شده در انجمن‌هایی با عنوان‌های شعر مهدوی، رضوی، مجتبیوی، عاشورایی، فاطمی و دیگر سروده‌هایی که به ۱۴ معصوم (ع) عرض ارادت می‌کنند، می‌توانند محتوای مورد نیاز مداحان و مرثیه‌سرایان را در مناسبت‌های دینی تامین کنند.

تقویت و حمایت از شعر آیینی/ تلاش برای پویایی شعر در فارس ادب‌پرور

اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی فارس بنا به وظیفه ذاتی خود، حمایت از جریان شعر آیینی در این استان را در دستور کار قرار داده و در یکسال گذشته نیز از برپایی نزدیک ۲۰ رویداد شعری آیینی حمایت کرده است.

مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان فارس در این زمینه گفت: طی سال‌های گذشته با طراحی مجموعه برنامه‌هایی تلاش کردیم، حلقه‌های ادبی و شعری استان و بطور خاص شعر آیینی بیش از پیش تقویت و حمایت شوند.

حمیدرضا قانعی اظهار کرد: فرمایشات رهبر معظم انقلاب که شعر یک ثروت ملی و یک رسانه اثرگذار است، از خصوصیات شعر فارسی تولید سرمایه‌های معرفتی و معنوی است، پدیده شعر یکی از معجزات آفرینش است و قدرت تأثیری که در شعر وجود دارد مسولیت آور است، به خوبی گویای اهمیت آن است.

وی افزود: تاکید ویژه ایشان بر مقوله شعر و بطور خاص شعر آیینی و شعر مدافع مظلوم و شعر مسولیت پذیر و تکلیف مدار است.

به اعتقاد قانعی، فارس سرشار از استعدادها چشمگیر و روح نواز و متعالی در شعر و ادبیات است و حلقه‌های شعری در برخی از شهرستان‌های فارس قدمتی به اندازه خود انقلاب اسلامی دارند و شاعران در محافل کوچک و بزرگ استان همواره مورد احترام ویژه مردم هستند.

او معتقد است که غنای چشمگیر شعر آیینی در استان فارس فرصتی فراهم می‌کند که معارف قرآن و اهل بیت (ع) بیش از پیش و هنرمندان تبلیغ و ترویج شود، حفظ اصالت و جایگاه مردمی این جریانات شعر آیینی همواره از ضروریات و الزامات تداوم فعالیت آنها بوده است.

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به برخی برنامه‌های ادبی انجام شده در این مسیر، گفت: برنامه‌های آموزشی در پنج ناحیه فارس، برنامه کوچه باغ (جریان شناسی شعر در شهرستان های فارس)، دفتر نسرین و گل (کمک به چاپ آثار شاعران جوان استان)، برنامه آینه‌ها (آشنایی با شاعران دیار فارس)، حمایت از جشنواره شعر کودک و نوجوان رضوی، برنامه در هوای کودکی (شعر کودک و نوجوان)، حمایت از حلقه‌های ادبی سراسر استان در قالب جشنواره ملک الشعراء بهار و حمایت از بیش از بیست شب شعر آیینی در استان فارس از جمله راهکارهای تقویت شعر در استان بود.

قانعی عنوان کرد: حمایت از شب شعر عاشورای شهرستان استهبان، شب شعر فاطمی شهرستان داراب، شب شعر مجتبیوی شهرستان داراب، شب شعر فاطمی، علوی و کنگره شعر فضل ابن آفتاب در شهرستان جهرم، شب شعر ماه ساقی در شهرستان ارسنجان، شب شعر دفاع مقدس و شب شعر وحدت در شهرستان خنج، کنگره ملی شعر غدیر و شب شعر عاشورایی اقوام و عشایر کشور در شیراز، شب شعر رضوی و شب شعر مهدوی مسافر آدینه

شهرستان اقلید، شب شعر مهدویت و شب شعر علوی شهرستان لارستان، شب شعر غدیر شهرستان زرین دشت، حمایت از کنگره شعر خاتم سلیمانی، شب شعر حضرت شاهچراغ در ششم ذی الحجه و حمایت از حلقه شعر ادبی خاتم در شیراز، شب شعر دفاع مقدس در خرمبید، شب شعر فاطمی یاس سپید در پاسارگاد، شب شعر غدیر در شهر دبیران و شعر اسطوره عشق و شب شعر سردار دل‌های در یوانات، شب شعر رضوی میمند، جهرم و حمایت از شهر با گویش محلی در ممسنی و رستم، بخش کوچکی از همراهی‌ها و هم افزایی‌های هزاران فرهنگ ور و هنرمند و شاعر استان برای احیای دوباره شعر و شعور علوی در استان فارس بود.

حمایت از انجمن‌های ادبی آیینی فارس

به گفته مسئولان انجمن‌های شعر آیینی این حمایت‌ها فعلا ابعاد محدودی دارد اما در همین اندازه کنونی نیز بسیار کارگشا بوده و به اینگونه محفل‌های ادبی، انگیزه فعالیت بخشیده است.

رضا قربانزاده، مسئول انجمن ادبی شعر علوی جهرم گفت: کنگره شعر علوی جهرمسال یازدهمین دوره خود را برگزار کرد و میزبان شاعران خوش قریحه‌ای استانی و کشوری بود و فرهنگ و ارشاد اسلامی فارس هزینه مالی این رویداد که ۳۰ خردادماه با موضوع غدیر برگزار شد را تقبل کرد.

به گفته او این حمایت اگر چه می‌تواند در ابعاد دیگر نیز گسترش یابد اما در همین حد نیز کمک بزرگی به برپایی شایسته این کنگره در سطح ملی کرد.

مجتبی رحماندوست که مسئول انجمن و کنگر شعر مهدی در لارستان است نیز به ایرنا گفت: فرهنگ و ارشاد اسلامی استان در برپایی سومین دوره این رویداد علاوه بر حمایت مالی، سالن خود را هم در اختیار گذاشت تا کنگره شعر مهدوی در سطحی شایسته با حضور شاعران مطرح استانی و کشوری مطرح شود.

او با بیان اینکه انجمن‌های فعال در زمینه شعر مهدوی در سطح کشور انگشت‌شمار است، ادامه داد: فعالیت انجمن شعر مهدوی و برپایی کنگره‌های مرتبط علاوه بر پرورش شاعران خوش ذوق در این زمینه، تولید محتوای لازم برای هیئات مذهبی را فراهم می‌کند و به معرفت‌افزایی در آیین‌های مذهبی نیز کمک می‌کند.

به نظر رحماندوست نیز حمایت‌های مسئولان از اینگونه جریان‌های شعری، در کیفیت بخشی به آنها بسیار موثر است اما باید ابعاد گسترده‌تری داشته باشد.

امام جمعه داراب و مسئول برپایی سوگواره‌های فاطمی و مجتبی‌ای این شهرستان نیز به خبرنگار ایرنا گفت: امسال از سوی اداره‌کل فرهنگ و ارشاد اسلامی فارس حمایت مناسبی برای برپایی این دو سوگواره کمک شده که اگر نبود، این رویدادهای شعر آیینی به چنین قوتی برگزار نمی‌شد.

به گفته حجت‌الاسلام محمدرضا خسروی، سوگواره شب شعر مجتبی‌ای داراب امسال با حضور ۱۲۰ شاعر از سراسر کشور برگزار شد و ۱۰ برگزیده داشت.

او ادامه داد: سال‌های نخست فعالیت شب شعر مجتبی‌ای، شاعران اندکی در این محفل حضور می‌یافتند اما امروز در یازدهمین دوره برپایی سوگواره، شاعران پرشماری سروده‌های خود را ارسال می‌کنند و تخصیص اعتبار برای اعطای جوایز به برگزیدگان، آنها را دلگرم‌تر می‌کند.

دبیر سوگواره ملی شعر عاشورایی اقوام، مذاهب و عشایر کشور که به میزبانی شیراز برگزار می‌شود نیز گفت: امسال حمایت مادی و معنوی از برپایی چهاردهمین دوره این سوگواره شد.

به گفته امین‌الله قربانی این سوگواره در سطح ملی برگزار می‌شود و می‌کوشد تا از جریان شعر عاشورایی در جوامع بلوچ، ترک و قشقایی، کرد، لر و دیگر اقوام کشور حمایت کند.

او افزود: برپایی مستمر این رویداد ادبی بسیار موثر بوده و اکنون ۴۰۰ شاعر آیینی از اقوام کشور شناسایی شده و یکهزار اثر نیز جمع‌آوری شده است؛ این رویداد علاوه بر تقویت اتحاد ملی، آقاری فاخر را در اختیار مداحان و سخنرانان اقوام قرار می‌دهد.

پیشنهادهایی برای حمایت همه‌جانبه از محفل‌های شعر آیینی

آنطور که مسئولان انجمن‌ها، محافل و سوگواره‌ها و جشنواره‌های شعر آیینی فارس گفتند حمایت‌های دولتی از پویایی و شکوفایی این جریان شعری در زمان حاضر بیشتر در سطح حمایت مالی و در اختیار گذاشتن فضای مورد نیاز برپایی رویدادها است، اما آنها پیشنهاداتی نیز داشتند تا این حمایت‌ها در سطوح گسترده‌تری انجام شود؛ حمایت‌هایی که شاید بی هیچ هزینه‌ای و با استفاده از داشته‌ها نیز شدنی باشد.

دبیر سوگواره شعر عاشورایی اقوام ایران در این زمینه گفت: فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌تواند در داوری آثار رسیده به سوگواره و دعوت از شعرای آیینی اقوام برای شعرخوانی در سوگواره همکاری کند. قربانی افزود: شعر عاشورایی اقوام با همه استان‌های کشور مرتبط است، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی فارس به عنوان استان میزبان باید با اطلاع رسانی گسترده و ارتباط با اداره‌کل‌های دیگر استان‌ها، آنها را در این رویداد درگیر کند تا شاعران آیینی خود را معرفی کنند.

او اضافه کرد: دستگاه دولتی متولی فرهنگ می‌تواند در تولید تیزر برای رویدادهای شعر آیینی و چاپ کتاب از سروده‌های برتر نیز به اثربخشی بیشتر این جریان ادبی کمک کند.

رضاباقرزاده نیز موضوع استفاده بهینه از ارتباطات اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی برای دعوت از شاعران آیینی ملی به محافل ادبی استان اشاره کرد و گفت: ما به بسیاری از این شاعران دسترسی نداریم در حالی که مسئولان فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌توانند در این زمینه کمک کنند.

مجتبی رحمانزاده دبیر انجمن ادبی شعر مهدوی لارستان نیز از بعدی دیگر استفاده از ظرفیت تعاملی فرهنگ و ارشاد اسلامی را مطرح کرد و گفت: این دستگاه می‌تواند برای شناسایی نوجوانان خوش قریحه و جذب آنها به محفل شعر مهدوی با آموزش و پرورش تعامل کند.

او اظهار کرد: با توجه به انگشتشمار بودن انجمنهای شعر مهدوی در کشور، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی فارس باید در انعکاس رسانه‌ای این رویداد شعر آیینی بیشتر کمک کند و در تولید کتاب از آثار منتخب نیز همکاری کند.

دبیر سوگواره شعر مجتبیوی داراب نیز از مسئولان فرهنگ و ارشاد اسلامی فارس خواست تا از شاعران آیینی کشوری دعوت کند تا به شهرستان‌های فارس سفر کنند و در جمع شاعران استانی حضور داشته باشند چرا که این موضوع به پویایی شاعران جوان کمک خواهد کرد.